

[Undervisningsministeren]

Undervisningsministeriet har ikke nogen oplysninger om planlægningen af det kommende skoleår, altså skoleåret 1983-84, som for tiden er ved at blive tilendebragt i kommunerne, og ligeledes har kommunerne ikke tilendebragt den første fase i budgetlægningen for 1984. Undervisningsministeriet udsendte i december måned 1982 et tredje henstillingscirkulære, som opfordrede kommunerne til at holde standarden i folkeskolen på 1981-82-niveau. Sagt meget enkelt skulle standarden ligge på det niveau, der var sidste forår.

Den næsten endelige ressourceopgørelse vedrørende indeværende skoleår udviser en stigning i lærerindsatsen pr. elev med knap 2 pct., helt præcis 1,9 pct., i forhold til sidste år, altså skoleåret 1981-82. Denne standardstigning svarer til næsten 28.600 lærerløntimer eller over 1.000 fuldtidslærerstillinger. På trods af denne standardstigning har der fra skoleåret 1981-82 til skoleåret 1982-83 været tale om en reduktion i det samlede løntimetal på ca. 16.000. Dette fald i timetal på 1 pct. er dog blevet overgået af et fald i elevtallet på 2,9 pct., og derved opstår der altså en standardstigning på 1,9 pct. Der er altså ganske vist blevet færre lærere, men der er blevet endnu færre elever, og derfor er der tale om en standardstigning.

Det vil først være muligt ved udgangen af 1983 at få godtgjort, hvorvidt sparebeholdningerne i 1983 på folkeskoleområdet i skoleåret 1983-84 resulterer i en standard, som er lavere end standarden i 1982-83, og hvordan den bliver i forhold til standarden i 1981-82. Alt så med andre ord, vi ved endnu ikke, hvor mange kommuner der går længere ned end standarden sidste forår, og hvor mange kommuner der ikke går så langt ned som standarden sidste forår. Vi ved det ikke, ingen jordisk magt ville kunne fortælle det, men vi håber, at vi inden så længe vil kunne danne os et billede af det.

I nogle kommuner vil man utvivlsomt bruge situationen som undskyldning til at indhente de foregående års standardstigning, altså tage noget af den tilbage igen, mens andre kommuner måske, ligesom det har været almindeligt op gennem tiden, ikke strammer helt så meget, som vi opfordrer til, dvs. ikke går helt tilbage til niveauet i foråret 1982. Vi ved det ikke. Jeg beklager, at jeg ikke kan sige mere til forespørgerne.

Men jeg vil godt til slut gøre opmærksom på, at mange af de problemer, som fru Marianne Bentsen-Pedersen her nævnte, er regeringen særdeles opmærksom på. Vi har gjort meget, også under overenskomstforhandlingerne, for at sikre, at den tilpasning til lavere børnetal, der må finde sted, sker så lempeligt som muligt, og at den bl.a. kan finde sted ved, at man udnytter mulighederne for kombinationsbeskæftigelse og alle de andre ting, der har været talt om.

Hvad angår specielt de skolenedlæggelser, som vi ser overalt i landet for tiden, foregår der jo en debat. Jeg vil gerne understrege, at jeg i det henstillingscirkulære, som jeg omtalte, har lagt vægt på at anvise kommunerne alternativer til nedlæggelserne, og på det punkt kan vi måske komme endnu længere, end jeg kom i det cirkulære, der blev udsendt.

Forhandling

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Det var jo ikke så mange oplysninger, vi fik, men jeg forstår, at det er, fordi man ikke har fået ret meget at vide af kommunerne. Vores folk har bare været lidt forud for de ting, der er registreret centralt.

Når man siger, at man skal tilbage til 1981-82-niveau, må det jo betyde, at kronebeløbene rundt omkring i kommunerne skal stige, for inflationen ligger vel på en 8-9 pct., mens børnetallet falder ca. 2 pct. Jeg vil godt læse et af de breve op, som jeg har fået, fordi det viser noget om, hvad det er, der sker for øjeblikket. Der står, at lærerskematimeforbruget i den pågældende kommune er 2.636 timer. Man forventer, at faldet i timetalsforbruget bliver på ca. 63 timer på grund af det faldende børnetal. Men ud over den nedgang, der sker på grund af børnetallet, skærer man 93 timer væk. Man skærer altså 3,5 pct. af det samlede timetal væk ud over den nedskæring, der er begrundet i det faldende børnetal.

Jeg synes, det virker meget grotesk, at man i en periode, hvor der ikke er brug for alle i produktionen, ikke prøver på at fordele og se på, hvilke fordele sådan en situation kunne indebære. Hvorfor skulle man ikke udnytte tiden til noget fornuftigt? Kan man finde noget mere fornuftigt end at give vore børn den bedst tænkelige uddannelse? Kan det